

ŠKOLNÍ ČASOPIS

PEL - MEL

Občasník ZŠ Donovalská

PROSINEC 2018

Předvánoční myšlenky před spaním

Do Vánoc dnů není moc –
vždycky den a potom noc ...
... ještě párkrát dokola,
než Ježíšek zavolá.
Rozsvítí se stromeček,
pak zazvoní zvoneček.
A v tu chvíli dětská přání
splní se nám na počkání.
Plno třpytu, plno jasu,
podívejte na tu krásu!
Venku tiše padá sníh,
za okny je slyšet smích.
Všem je dobře takhle spolu,
když sednou k jednomu stolu.
Kéž by nikdo nebyl sám –
takové já přání mám.

Už se těším hrozně moc
a teď jdu spát – dobrou noc!

Kateřina
Krausová

Rozhovor s paní zástupkyní Mgr. Katarínou Jahnovou

1) Jak dlouho učíte na naší škole?

Ten čas ale letí... nastoupila jsem 1. 8. 2012

2) Jaké byly Vaše oblíbené předměty, když jste studovala?

Na základní škole jsem opravdu nebyla vyhraněná a o nějakém speciálně oblíbeném předmětu v té době nemůžu mluvit. S učením jsem neměla problémy, ale upřímně, samé jedničky jsem až do devítky neměla. Ve třídě jsme byli prima kolektiv a s třídním panem učitelem, který byl mladý, zapálený tělocvikář, jsme absolvovali spoustu různých soutěží. Myslím, že v nás vypěstoval vytrvalost, ale taky smysl pro fair play, co dnes, s odstupem času, hodnotím jako velký vklad do života. Moje profilování se směrem k matematice nastalo až na gymnáziu a ovlivnila mne paní profesorka, která byla skvělým pedagogem. Náročná, ale spravedlivá. Matiku nás učila tak, že se snažila, abychom ji vnímali bez předsudků z náročnosti, přirozeně a snažila se v nás probouzet logické úsudky. Nechala nás vyjádřit svůj názor, ale vždy ho s citem korigovala. Na každé proč se nám dostalo proto. No a biologie, druhý předmět, který jsem studovala, byl jenom důsledkem mého vztahu k přírodě. Nemluvím o vztahu k sportu, který jsem měla a mám nějak přirozeně stále moc ráda a pořád mne provází.

3) Co jste dělala před tím, než jste začala učit na naší škole?

Po ukončení vysoké školy jsem začala učit v Martine na Slovensku, kde jsem v té době žila. V roce 1984 jsem se provdala, přestěhovala do Prahy, a abych mohla dál učit, čekala mne zkouška z českého jazyka. Po její absolvování jsem dál pokračovala v učení, i když ze začátku někdy docházelo ke komickým situacím. Například v hodině přírodopisu jsem dětem se zápallem vysvětlovala anatomii páteře, ale mluvila jsem o chrbtici – co je slovenský výraz. Taky při popisu krásné atmosféry při prvním sněhu zalitým sluníčkem jsem se rozplývala nad tím, jak se to krásně ligoce... (třpytí). Rozhodla jsem se v Čechách žít, a tak se stále snažila v češtině zdokonalovat, i když kolegyně češtinářky mi i dnes, po tolika letech, občas slouží radou. Několik let jsem pracovala v mezinárodní společnosti, ale i tady jsem byla zodpovědná za vzdělávání, ale dospělých. Jak to tak v životě chodí, náhoda tomu chtěla a dostala jsem nabídku učit a podílet se na vedení ZŠ Donovalská... a bylo rozhodnuto!

4) Jaké jsou Vaše současné koníčky?

Koníčků a zájmů mám mnoho, ale málo času, takže určitě si vždy najdu čas na sportovní aktivity, mám ráda architekturu a baví mne design. Ráda trávím čas s přáteli, kteří mne v mnohém inspirují a vnášejí pohled na realitu z jiných oborů, ale taky si ráda přečtu dobrou knížku, poslechnu muziku.

5) Jaký je Váš oblíbený film, kniha, zpěvák, herec, oblíbená barva a sport?

Filmů, které mám ráda a líbí se mi, je mnoho, ale z těch v poslední době bych vzpomněla film Bohemian Rhapsody o životě Freddieho Mercuryho a taky náhodou další hudební film, Zrodila se hvězda s Bradley Cooperem v hlavní roli, který je současně jedním z mých oblíbených herců.

Mezi oblíbené muzikanty určitě patří Eric Clapton, Sting, Joe Cocker, ale teď si říkám, že je to složitá odpověď, protože si ráda poslechnu i vážnou hudbu a taky se mi líbí mnoho našich interpretů. Pravdou je, že mne hudba provází téměř celým dnem. Pouze v hodinách, kdy učím, je to jiný koncert ☺.

S barvami to mám opravdu podle nálady, takže bych nerada nějakou takto preferovala. No a sport, to je kapitola sama pro sebe, protože jsem zkoušela všechny možné. Tím, že jsem žila na Slovensku s horami přímo nad městem, bylo jasné, že lyžování se stalo velkou vášní. Moc ráda plavu. Jsem členkou sportovního klubu, který má opravdu bezvadně vybavené tělocvičny a v nabídce je široká škála lekcí, takže si vždy nějakou vyberu.

6) Co si přejete k Vánocům? S kým Vánoce slavíte? Jakou máte štědrovečerní večeři? Dodržujete o Vánocích nějaké tradice? Pokud ano, jaké?

Vánoční přání dospěláků jsou určitě jiná než přání dětí. Pro mne jsou Vánoce hlavně o pohodě! Trávit je určitě budu s manželem, a zda bude s námi náš dospělý syn s přítelkyní, je zatím otevřené. Podle

jejich rozhodnutí se bude odvíjet i skladba štědrovečerního menu. Určitě však na stole budeme mít rybu, bramborový salát a vánoční cukroví, které je namixováno z receptů ze Slovenska i Čech. Peču taky vánočku, klasickou, poctivou... recept od manželovy maminky a nechybí jablečný štrúdl. Od první adventní neděle náš stůl zdobí adventní věnec a klasicky každou neděli zapalujeme jednu ze čtyř svíček. Vánoční svátky mám moc ráda a vnímám je jako čas zklidnění, čas pro setkání s blízkými a každý rok se na ně těším.

7) Co byste popřála žákům a učitelům do nového roku?

Co bych přála žákům a kolegům do nového roku? Ráda bych byla, aby to neznělo jako fráze, ale všem slušným lidem, jestli dětem, nebo dospělým, přeji zdraví, bez kterého je vše další druhořadé. Všem přeji vnitřní klid a taky radost ze života, prima lidi-kamarády kolem sebe, na které se dá spolehnout i v problémových situacích. No a naši společné škole přeji minimálně zachování si té atmosféry, která v ní panuje. Je na nás všech, abychom ji jenom vylepšovali a cítili se tady příjemně.

Děkuji za rozhovor.

Vanesa Hlušičková

Básničky o naší krásné zemi

Toučky po mé zemi

Karin Cieslarová

Ráda chodím na výlety
po té naší zemi,
každý kraj má co nabídnout,
to věřte mi.

Na Sněžku si vyšlápnu
krásným Obřím dolem,
srdéčko mi zaplesá.
Víte co? Pojedu tam zítra.
Když rozhlednu se kolem.

Pod Bezdězem je tak krásně,
proto Kája psal tam básně
a na Drábských světničkách,
ztrácím sílu v nožičkách.

Okolo Třeboně
už nepasou se koně.
Teď jsou tam cyklisté
i pěší turisté.

V Boubínském pralese
mnoho stromů najde se.
Když náhodou zahučíte do Modravské slatě,
budete mít zaručeně promáčené gatě.

Tak jsme prošli naší zemi
od shora až dolů,
Příště třeba začnem
U Karlových Varů.

Země česká
Filip Láziřovský
Země česká, domov náš,
mnoho památek tu znáš.
Památek hodně v Praze najdeš,
když na Staroměstské náměstí zajdeš.
Nedávno jsme 100let republiky měli,
na spoustu věcí jsme již zapomněli.
Nejkrásnější je naše Česko,
v mých očích se mi zablesklo.

Chvála České republiky

Karolína Stočesová

Krásnou Sněžku máme,
ale Mount Everest nemáme.
Je velice hluboká
naše propast Macocha.

Pražský hrad tu máme,
Z petřínské věže
Miloš Zeman tam vládne.

Na orloj se k nám chodí dívat cizinci,
Z petřínské věže
Praděd je druhá nejvyšší hora,
jezdí se tam i na kola.

Pískovcové skály
z pískovců jsou udělány.
Zámek krásná Hluboká
je i pěkně vysoká.

Vltava protéká Prahou
a je nejdelsí řekou.
Praha srdcem Evropy je,
spoustu památek tu je.

Hlavní město Praha,
nemáme tu snad žádného vraha.
Čtrnáct hezkých krajů tu je
v Praze Základní škola Donovalská je.

Krásy Česka

Justýna Juráková

V malém srdci Evropy,
nachází se malý stát.
Chcete vědět, co je v něm?
Na to se musíte podívat.

Praha, to je velké město,
taky je v tom Karlův most
a v české kuchyni
po Vás zbyde jen kost.

Mimo Prahu, hrady, zámky,
zříceniny, řeky, hory,
zoologické zahrady,
v Karvině i uhelné doly.

České, to je prostě krása,
stavy, parky, muzea
a národní strom lípa
je národnější než jáva.

Max Švabinský – Splynutí duší

Dílo vzniklo roku 1896. Namaloval jej náš významný malíř Max Švabinský technikou olejomalby. Obraz má rozměry 68 x 46 cm a je vystaveno ve Veletržním paláci v Praze, který jsme se třídou dvakrát navštívili.

Je velice promyšlené, na první pohled působí klidně, v detailech obsahuje i dynamiku. Švabinský byl symbolista, jeho námětem byla nejčastěji takzvaná osudová žena.

Popředí tohoto díla je zároveň i hlavním motivem, v tomto případě dvě objímající se osoby. Žena ve světlých šatech svírá ve svém náručí muže, který vypadá trochu vyděšeně. Jejich poloha, ošacení a barevný kontrast dávají najevo jistou útěchu, lásku či poklid.

Za nimi můžeme vidět krásný západ slunce, stromy a louku. Celkové pozadí je vymalované tmavšími odstíny, proto působí na první pohled tajemně. Stromy a louka, které vidíme přímo za párem lidí, vypadají skoro až strašidelně, ale naoranžovělé odstíny v úplné dáli vyrovnávají celkový laskavý dojem díla.

Na mě obraz působí něžně, zamilovaně a poklidně. Dáma v bílém oblečení vrhá dojem nevinnosti. Podle mě ji autor oblékl do bíla, aby vypadala jako anděl celého obrazu. Já bych si toto dílo neponechala, věnovala bych ho babičce, která má ráda umění.

Matějská pouť

Těžko bychom hledali člověka, který nikdy nenavštívil pouť. Hlasitá hudba, lákající prodejci, žužu, perníková srdce, atrakce, to vše přitahuje lidi od nepaměti. Ta nejznámější česká pouť, pořádaná každý rok v Praze, existuje už více jak 420 let.

Matějská pouť má u nás velmi dlouhou tradici. První zmínka o konání poutí ke kostelu sv. Matěje se datuje do roku 1595. Tehdy papež Klement VIII. vyhlásil odpustky pro poutníky do zdejšího kostela. Od té doby se tradice svatomatějské pouti rozvíjela a proslulost jí dodal také fakt, že se jedná o první jarní pouť v Praze. Postupem času se náboženský charakter měnil spíše na zábavný. V období první republiky se pouti účastnilo kolem 250 tisíc lidí.

Pouť na "Kulat'áku"

Do padesátých let se pouť konala na Vítězném náměstí, ale kvůli výstavbě budov ČVUT v Dejvicích byla Matějská pouť přesunuta nejdříve na Letnou, později do Modřan a na Břevnov. Od r. 1964 se konala v Parku kultury a oddechu Julia Fučíka v Bubenci (dnes Výstaviště) a sídlí tam každoročně dodnes. V 90. letech 20. st. nabyla pouť masových rozměrů. Počet návštěvníků sahal až k milionu, dnes se počet ustálil kolem 700 tisíc lidí. Pouť dnes provozuje firma KOČKA s.r.o.

Nejstarší lochneska

Nejstarší provozovanou atrakcí je lochneska, která pochází ze třicátých let. Na pouti lze najít i její kopii, ale tu starou původní se majitelé snaží spravovat a udržet funkční co nejdéle. Dříve byla jednou z nejoblíbenějších atrakcí střelnice, kde si mohli dospělí vystřelit rúži z papíru. Lákadlem pro malé děti byly samozřejmě kolotoče s autičky a vycpanými zvířátky. Pro větší děti byly zábavou malé a větší "řetízkáče" a dráhy, kde se dalo sedět "v lochnesce" a házet za jízdy míčem do koše umístěného uprostřed atrakce. V minulosti se dalo jezdit i na něčem, co dnes připomíná horskou dráhu, jenže konstrukce vyrobená z kovu a dřeva neumožňovala takovou rychlost, jako je tomu dnes

Zašlý tobogán

Dnes už asi málokdo pamatuje několikapatrový tobogán. Stačilo projet gumovým chodníkem, vystoupat po schodech a po žebříku a spustit se na kusu koberce zase zpátky dolů. Ve druhé polovině 70. let však tato atrakce zmizela a dnes se na poutích už neobjevuje. Další oblíbenou atrakcí byly labutě, jejichž systém se nezměnil dodnes. I když labutě později mohly nahradit hlavy draků nebo Micky Mouse.

Zápasy s hady a kouzelnická představení

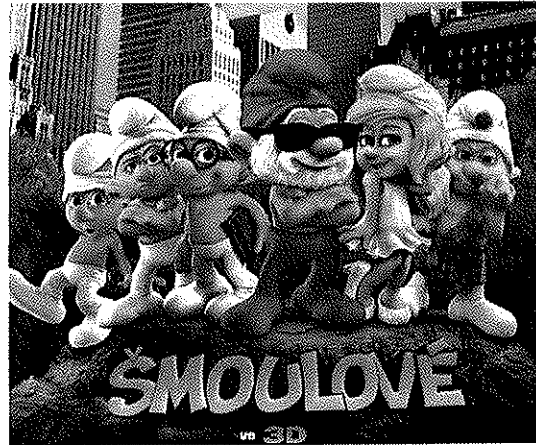
Dnes už se na pouti nesetkáme s napínavým soubojem s hadem nebo s kouzelnickým představením. Dříve to ale bylo běžnou součástí. Konferenciér lákal na podívanou, kdy se udatný jedinec utká s hadem škrtičem a pokaždé nad ním vyhraje. Zajímavé. Autodrom s autičky vždy lákal chlapce i dívky. Narážení do kamarádů, předjíždění a disko hudba. To k Matějské a vlastně všem jiným poutím, neodmyslitelně patřilo a patří dodnes.

Zdroj: eXtra.cz

Vítejte na modré planetě!

Šmoulové si už 60 let žijí pod kloboučky svých domků z hub a podmaní si svět, kdykoli se jim zachce. Příkladem toho je rok 2011, kdy jim stačilo vstoupit do kin ve formátu 3D.

Poprvé se objevili 23.10.1958 ve vedlejší roli jiného komiksu, ale okamžitě si vysloužili vlastní příběhy. Před 30 lety je sice proslavil Hollywood, ale pocházejí z Belgie. Jejich otcem je komiksový tvůrce Pierre Culliford (1928 - 1992). Po letech Pierre, zvaný Peyo, prozradil: „ Když jsem je začal malovat, zelení se mi ztráceli v trávě, žlutí mi zase připomínali žloutenku, červená byla agresivní, a tak jsem skončil u modré.“ Postavu Šmoulinky namaloval autor podle své vlastní dcery. Zpočátku svým prťavým hrdinům dával tak 3 roky, a proto začal rozvíjet i jiné postavy. Zájem však neopadal, naopak si vyžádal další, samostatné šmoulí sešity.

Na filmové plátno se Šmoulové dostali poprvé v roce 1965, ještě v černobílém provedení, první barevný film je z r.1976. Šmoulomanie nastala v r.1981, kdy se modré partičky chopilo studio Hanna-Barbera Productions. K českým divákům doputovali Šmoulové ve druhé polovině 80.let. Bylo nutné vyřešit, jak se jim u nás bude říkat: francouzské *schtroumpfs* bylo překladatelským oříškem. Vodítkem se stala jejich šmolkově modrá barva, rozhodovalo se mezi šmolky nebo šmolody, ale nakonec vyhrálo slovo Šmoula.

Na filmové plátno se Šmoulové dostali poprvé v roce 1965, ještě v černobílém provedení, první barevný film je z r.1976. Šmoulomanie nastala v r.1981, kdy se modré partičky chopilo studio Hanna-Barbera Productions. K českým divákům doputovali Šmoulové ve druhé polovině 80.let. Bylo nutné vyřešit, jak se jim u nás bude říkat: francouzské *schtroumpfs* bylo překladatelským oříškem. Vodítkem se stala jejich šmolkově modrá barva, rozhodovalo se mezi šmolky nebo šmolody, ale nakonec vyhrálo slovo Šmoula.

Jak se jmenují v jiných jazycích? Anglicky *Smurfs*, německy *Die Schlümpfe*, slovensky *Šmolkovia*, rusky *Smurfí*, španělsky *Los Pitufos*, italsky *Puffi*...

CO O NICH ASI NEVÍTE:

Šmoulinka je umělá, vyrobil ji Gargamel jako špeha, ošklivou a zlou, ale tat'ka Šmoula ji přečaroval, později tak vznikla i Sašetka...

Ani ostatní Šmoulové se nenarodili, jedině mimino Šmoulíka přinesl čáp, prý z krajů, kde šmoulové přicházejí na svět...

Gargamelův kočičí poskok Azrael má zajímavé jméno - znamená anděl destrukce a smrti...

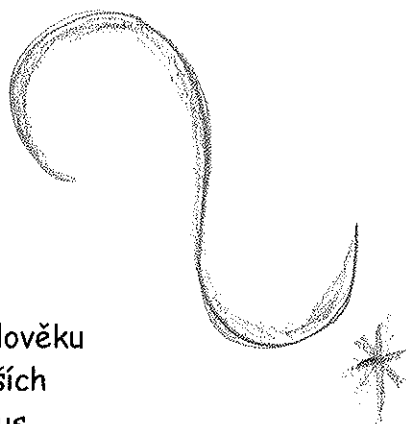
ŠMOULOVÉ V ČÍSLECH:

- 32 komiksových alb
- 256 epizod kresleného seriálu
- 2 kreslené filmy, 2 hrané, 1 animovaný 3D
- přes 20 videoher
- 300 milionů prodaných figurek
- 105 je Šmoulů oficiálně, ve filmu jsou ale i noví
- 3 jablka - to je výška běžného Šmouly ☺

Proč lidé nosí spodní prádlo?

Zřejmě především proto, aby omezili chození do čistírny. Staré národy nosily své oděvy přímo na těle a ještě ve středověku se pouze občas novlékaly jemnější oděvy a to pouze u bohatších vrstev. Ještě v 16. a 17. století byla spodní košile takový luxus, který si dovolili jen bohatí lidé. V 19. století začíná éra "takových" oděvů, které jsou pro ženy i muže stejné. Po roce 1925 se dámské oděvy začaly podobat dnešní době a zanedlouho se vylepšují i pánské oděvy. Po první světové válce Američané začali nosit něco jako plavky a pod košile trika bez rukávů.

Proč byli leváci často nuceni předělat se na praváky?

Latinské slovo levý - sinister má ještě význam zlý nebo špatný. Proto ve starých dobách leváci byli považováni za nečistou osobu. Indové si toto zachovali dodnes a i my považujeme vykročení pravou nohou jako úspěch. V bojích se však dělaly překážky pro nepřítele, který měl být pravák jako většina. Byl-li však levák, bojoval s mnohými výhodami. I to se později osvědčilo ve sportu - ping pong, box, tenis.

Jaký sport byl na světě první?

Asi lehká atletika nebo běh. Ten vlastně vznikl z touhy po svobodě a touze přežít. Skoro všude na každého číhalo nějaké nebezpečí. 1500 let před naším letopočtem se uskutečnily jedny z prvních běžeckých závodů ve starém Egyptě. První olympijské hry se uskutečnily v roce 776 před naším letopočtem a trvaly jeden den. Začaly obětováním bohům a pak následoval běh na 192 metrů. Výherce závodu byl jistý kuchař Coroebus.

Z knihy „Kolik váží lidská hlava?“

NUTELLA

Kdo by neznal Nutellu, lískooříškový krém, který si dobyl celý svět... Dnes se každé 2,5 vteřiny prodá jedna sklenice!!!

Zajímavá je historie této pochoutky, protože tato kalorická bomba se zrodila v hubených válečných letech! Italský cukrář Pietro Ferrero má za 2. svět. války problém se vůbec uživit a hlavně mu schází v té době vzácné kakao. U severoitalského městečka Alba najde svůj poklad. Zemědělci tam sklízeli tolik lískových oříšků, že nevědí, co s nimi. Když se rozemelou oříšky, získá se pasta podobná kakaovému prášku. Pietruův výrobek z r. 1943 dnešní Nutellu ještě nepřipomíná, jeho Pasta Gianduja obsahuje sice podobné ingredience (cukr, rostlinné tuky, lískové ořechy a trochu kakaa), ale je značně tuhá. Krájí se na plátky, které se vkládají mezi chleba. Hlavní je, že je 5x levnější než čokoláda. V r.1949 se rodinného podniku ujímá syn Michele Ferrero, skutečný vynálezce pomazánky. Vypráví se, že roztíratelná pomazánka vznikla tak, že v jednom horkém dni se tuhé bloky ve výrobně roztečou a dělníci jsou nuceni plnit je do sklenic. Pravdou je, že podnikavý Michele si uvědomuje, že jakmile půjde něco natřít na chléb, bude to hit - v Itálii se pečivo jí neustále a ke všemu. V poválečných letech se dostane Supercrema na výsluní coby výživný pokrm, který je po válce tak potřeba.

V r.1964 je vyrobena Nutella tak, jak ji známe dnes, a okamžitě zamíří za hranice. Geniální marketing, který zdůrazňuje, jak je přírodní (obsahuje oříšky), rozjel tah po světě. Ačkoli vznikla jako náhražka, nikdy to na odiv výrobce nevystavuje, ani v reklamě se raději nezmiňuje, že jí z 89 procent tvoří tuk a cukr! Pozor na kalorie!

V zájmu střežení tajemství nemá do továren nikdo z tisku přístup, firma se neúčastní tiskových konferencí a receptura je ukryta na tajném místě. Michele Ferrero umírá v r. 2015 jako nejbohatší člověk v celé Itálii. Dnes firma Ferrero odebírá 25 procent světové produkce lískových oříšků.

Podle časopisu EPOCHA, 24/2018

Vánoce, Vánoce přicházejí!

Když se řeknou Vánoce, okamžitě si vybavíme ozdobený stromek, smaženého kapra, prskavky a zabalené dárky. Jak se ale slaví za hranicemi? Vybrali jsme pár zemí, o kterých si můžete něco přečíst. Líbí se vám Vánoce jinde víc než u nás?

USA: Santa Claus naděluje pětadvacátého ráno. Nejdůležitějším dnem vánočních svátků je 25. prosinec. Ten den tisíce zářivek a blikajících světýlek obepínají domy, stromy, téměř každé nároží v centru měst. Dárky se rozbalují pětadvacátého ráno. Na sváteční tabuli nesmí chybět nadívaná krůta, ke které se často podává bramborová kaše a sladké brambory.

Itálie: Dárky naděluje čarodějnice Befana. Vánoční svátky v Itálii začínají až na Boží hod vánoční, po známém papežově požehnání *Urbi et orbi*. Končí 6. ledna na svátek Tří králů, kdy také přichází komínem čarodějnice Befana a hodným dětem naděluje dárky do připravených ponožek.

Francie: Pere Noël obdarovává do botiček. Vyčištěné boty na dárky musí děti postavit večer 24. prosince ke krbu. A zatímco večerí, Pere Noël - Otec Vánoc - je plný dárky. V některých francouzských rodinách také přivazují dárky papírovými stuhami na vánoční stromek.

Thajsko: Vánoce jsou dobrým důvodem k oslavám. Thajci jsou z pětadevadesáti procent buddhisté a Vánoce patří výhradně ke křesťanským svátkům, nebrání jim to ale nijak v tom, aby si je tak trochu nepřisvojili. Popularita Santa Clause se z Hollywoodu celkem rychle rozšířila i do nejzapadlejší thajské vesničky.

Afrika: Ctí se koloniální tradice - Tři králové, půlnoční mše a modlitby v kostelech 24. a 25. prosince, ale také umělé vánoční stromečky, girlandy a obří figurky Santa Clause, to vše dnes patří k Vánocům v Africe. Rodiny, které si to mohou dovolit, si na Štědrý večer dopřávají bohaté hostiny, na nichž nechybí ani maso. Místními ozdobami jsou gabonské jesličky z banánových listů, girlandy z palmových listů aj.

Německo: Německý Ježíšek nese jméno Christkind, zatímco sever této spolkové republiky má na starosti Weihnachtsmann. Podle povídaček ho všichni poznají podle rezavých vlasů, kabátce s kapucí a nevšedního povozu. Zapomeň na nějaké sánky tažené soby, tenhle kouzelný mužík letí krajinou na osedlaném a zkroceném větru. Dříve se dokonce věřilo tomu, že dárky daroval jen těm dětem, které byly hodné, na tom by ještě nebylo nic tak divného, ale on prý ty zlobivé unášel!

Anglie: I v Anglii si děti na dárky musejí počkat až na Boží hod, kdy jim mnohdy vánoční překvapení nedá spát, a tak vstávají překvapivě brzy, než je tomu po celý rok. Dárky jim naděluje Otec Vánoc - Father Christmas, dobrý mužík oblečený v dlouhém obleku zelené nebo červené barvy. V každé domácnosti se pečce krocán s nádivkou z kaštanů se zeleninou a omáčkou a navíc nesmí chybět klasický vánoční puding.

Řecko: Možná tě to překvapí, ale Řekové ještě před pár desetiletími vůbec neznali vánoční stromeček. A dodnes se s ním neseškáš úplně všude. Nadílku má na starost Svatý Mikuláš a dárky nenechává pod stromečkem, ale v postýlce. V některých rodinách se obdarovávají nejen 25. prosince, ale také na Nový rok. Peče se pita, ve které se hledá mince, kdo ji najde, bude mít po celý následující rok štěstí a bude zdravý. Řekové pečou také obdobu našeho vánočního cukroví a dokonce i vánočky, jen u nich se nazývá christopsomo a nesmí chybět na žádném svátečně prostřeném stole.

Finsko: Hlavním svátečním dnem je stejně jako u nás 24. prosinec. Podle tradice se k snídani na Štědrý den podává rýžový nákyp, ve kterém je zapečená mandle. Kdo ji najde, bude mít prý v příštím roce svatbu. Ke štědrovečerní večeři usedají podobně jako my, jen s tím rozdílem, že na stole se jako předkrm objeví losos nebo sled'. Podává se také zeleninový salát s řepou, mrkví, bramborami a nakládanými okurkami. Namísto cukroví tu najdeš dezert v podobě švestkové polévky a perník. Dárky dětem nosí Joulu Pukki, který se hodně podobá Santa Clausovi.

Španělsko: Nejdůležitějším vánočním rituálem je losování šťastných čísel vánoční loterie (Lotería de Navidad), která je nejstarší a největší loterií na světě. Dne 22. prosince jsou rozdělovány miliardy mezi velké množství výherců.

Nizozemsko: Mikuláš, který se tu jmenuje Sinterklaas, cestuje v doprovodu svých pomocníků nazývaných Zwarte Piet v nádherně vyzdobeném parníku plném dárků, které rozdává 5. prosince.

Rusko: Dárky dětem nosí na Nový rok Děda Mráz. Rodiny se shromažďují kolem jedličky a společně jedí. Ortodoxní vánoční svátky se podle juliánského kalendáře slaví o 13 dní později než například v České republice.

Polsko: Na Štědrý večer se podávají bezmasá jídla. Oficiálně je 24. prosinec dnem půstu, ale ve skutečnosti od slavnostní tabule sestávající tradičně z 12 pokrmů neodchází nikdo hladový. V mnoha polských rodinách se prostírá jedno místo navíc pro případ, že přijde nečekaný host. Podle polské legendy hovoří zvířata na Štědrý večer lidskou řečí.

Vánoční zvyky a tradice

K Vánocům neodmyslitelně patří dodržování různých vánočních zvyků. Pro inspiraci vám nějaké vánoční zvyky připomínáme. Pokud je neznáte, můžete je vyzkoušet.

Lití olova - technika věštění pomocí roztaveného kovu.

Pouštění lodiček ze skořápek - v míse s vodou se vypustí skořápky se zapálenými svíčkami

Barborky - trhání větviček třešní na svátek Barbory

Házení střevícem - tradice, kdy dívka hodí za záda střevíc, když bude špičkou ke dveřím, tak se vdá, nebo odejde z domova

Polibek pod jmelím - stará tradice, muž se políbí se ženou pod větvičkou jmelí

Šupina pod talířem - kapří šupina pod talířem má přivolat bohatství

Vánoční kapr - smažení kapra na štědrovečerní večeři

Čekání na zlaté prasátko - pokud se někdo postí do štědrovečerní večeře, za odměnu uvidí zlaté prasátko

Zpívání koled - lidé u vánočního stromečku zpívají koledy

Půlnoční mše - v kostele proběhne o Štědrém dnu sváteční půlnoční mše

Rozkrajování jablka -

rozkrojí se jablko, hvězdička symbolizuje zdraví

Betlém - kdo by neměl doma alespoň papírové jesličky...

Vánoční přání - anketa

O Vánocích se těšíme hlavně na dárky (a na jídlo samozřejmě).

No a o Vánocích si přeje každý něco jiného a liší se to samozřejmě věkem.

Proto se teď podíváme na 5 věcí, co si nejvíc přejí děti na prvním stupni a co na druhém.

PRVNÍ STUPEŇ:

- 1) Elektronika-89 hlasů
- 2) LEGO-30 hlasů
- 3) Zvířata (živá)-25 hlasů
- 4) Plyšáci-22 hlasů
- 5) Sportovní vybavení-20 hlasů

Časté byly taky slizy, L.O.L a Nerf.

DRUHÝ STUPEŇ:

- 1) Elektronika-61 hlasů
- 2) Zvíře-25 hlasů
- 3) Oblečení-22 hlasů
- 4) Plyšák-16 hlasů
- 5) Sportovní vybavení-11 hlasů

Také tam bylo 8 hlasů, aby se uzdravil pan učitel Haubert, a 5, aby sněžilo celou zimu (tak snad se obě splní).

(Důvodem, že je na druhém stupni míň hlasů, je to, že je tam míň žáků)

Děkujeme za přečtení.

Tereza Uzlová, Andrea Krečová

